

Αναλυτικό Πρόγραμμα Γλώσσας Δημοτικής Εκπαίδευσης Κύπρου (Τάξεις Α' - ΣΤ')

Άξονας 1: Χρήση της Γλώσσας σε Ποικίλες Περιστάσεις Επικοινωνίας

Τάξεις Α' & Β' Δημοτικού

Στόχοι Επικοινωνιακού Πλαισίου: Αναγνώριση πομπού, δέκτη και σκοπού της επικοινωνίας σε οικείες περιστάσεις (τάξη, οικογένεια, παιχνίδι). Εναλλαγή ρόλων ομιλητή/ακροατή, ανάπτυξη προφορικού διαλόγου, χρήση κατάλληλου λεξιλογίου και εξωγλωσσικών στοιχείων.

Ψηφιακά Εργαλεία & Σύνδεσμοι: [Book Creator](#), [Φωτόδεντρο Δημοτικό](#), [Wordwall](#), [Wheel of Names](#).

Αναλογικά Στηρίγματα: Κάρτες αφορμών διαλόγου, κάρτες εναλλαγής ρόλων (ομιλητής/ακροατής), εικονογραφημένα σενάρια επικοινωνίας διαθέσιμα μέσω του [Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου](#).

Τάξεις Γ' & Δ' Δημοτικού

Στόχοι Επικοινωνιακού Πλαισίου: Κατανόηση και παραγωγή λόγου σε ευρύτερες περιστάσεις (σχολική ζωή, τοπική κοινωνία, διαδίκτυο). Προσαρμογή ύφους (επίσημο/ανεπίσημο), εφαρμογή στρατηγικών ακρόασης και ανάγνωσης (εντοπισμός βασικής ιδέας, κρατική σημειώσεων, σύνοψη).

Ψηφιακά Εργαλεία & Σύνδεσμοι: [Coggle](#), [Storyjumper](#), [LearningApps](#), [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#).

Αναλογικά Στηρίγματα: Πίνακες επικοινωνιακής περίστασης (Πομπός - Δέκτης - Μήνυμα - Σκοπός - Ύψος), κλείδες εστιασμένης ακρόασης (5W1H), φύλλα προσαρμογής ύφους από το [Υπουργείο Παιδείας Κύπρου](#).

Τάξεις Ε' & ΣΤ' Δημοτικού

Στόχοι Επικοινωνιακού Πλαισίου: Αποτελεσματική επικοινωνία σε σύνθετες περιστάσεις (δημόσιος λόγος, σχολικά συμβούλια, ψηφιακές κοινότητες). Διαφοροποίηση γλωσσικών επιλογών ανάλογα με τον σκοπό (πείθω, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση), προφορικές παρουσιάσεις και δομημένος διάλογος.

Ψηφιακά Εργαλεία & Σύνδεσμοι: [Padlet](#) / [Digipad](#), [Πλατφόρμα e-me](#), [Canva for Education](#), [Ψηφιακό Σχολείο ΥΠΑΙΘΑ](#).

Αναλογικά Στηρίγματα: Πρωτόκολλα διεξαγωγής εκπαιδευτικών ντιμπέιτ, οδηγοί προετοιμασίας προφορικής παρουσίας, ρουμπρίκες αξιολόγησης επικοινωνιακής αποτελεσματικότητας.

Άξονας 2: Κειμενικά Είδη, Δομή και Γλωσσική Λειτουργία

Τάξεις Α' & Β' Δημοτικού

Κειμενικά Είδη & Δομή: Αφηγήσεις, περιγραφές αντικειμένων/ζώων, απλές οδηγίες, ποιήματα. Χρονική αλληλουχία (Αρχή - Μέση - Τέλος), αναγνώριση τίτλου, διαστήματα λέξεων, βασική στίξη.

Γλωσσικές Επιλογές & Στηρίγματα: Χρονικοί σύνδεσμοι (πρώτα, μετά, στο τέλος), ουσιαστικά, ρήματα ενεστώτα/αορίστου. Χρήση εργαλείων όπως [Book Creator](#), [Φωτόδεντρο](#), [Wordwall](#), κάρτες αλληλουχίας εικόνων και εικονογραφημένα λεξικά.

Τάξεις Γ' & Δ' Δημοτικού

Κειμενικά Είδη & Δομή: Διευρυμένες αφηγήσεις, περιγραφές χώρων, συνταγές, φιλικές/επίσημες επιστολές, προσκλήσεις, αφίστες. Η παράγραφος ως δομική μονάδα (θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, κατακλείδα), χρονική/χωρική οργάνωση.

Γλωσσικές Επιλογές & Στηρίγματα: Χρονική συνέπεια ρημάτων, αιτιολογικοί σύνδεσμοι, περιγραφικό λεξιλόγιο. Χρήση εργαλείων όπως [Coggle](#), [Storyjumper](#), [LearningApps](#), [Πύλη Ελληνικής Γλώσσας](#), ιστογράμματα ιστορίας (Story Maps) και οργανωτές "Hamburger Paragraph".

Τάξεις Ε' & ΣΤ' Δημοτικού

Κειμενικά Είδη & Δομή: Επιχειρηματολογικά άρθρα, ειδήσεις, ψηφιακά είδη (blogs, φόρουμ), ινφογραφήματα. Σύνθετη δομή επιχειρηματολογίας (Θέση - Τεκμήρια - Αντιεπιχειρήματα - Συμπέρασμα), συνοχή & συνεκτικότητα παραγράφων, πολυτροπικό layout.

Γλωσσικές Επιλογές & Στηρίγματα: Συνδετικοί δείκτες (επιπλέον, συνεπώς, αντίθετα), παθητική φωνή, επίσημο/ανεπίσημο ύφος. Χρήση εργαλείων όπως [Padlet](#), [e-me](#), [Canva](#), [Ψηφιακό Σχολείο](#), πλαίσια επιχειρηματολογικής γραφής και ρουμπρίκες αξιολόγησης.

Άξονας 3: Αξιολόγηση και Κριτική Ανάλυση Κειμένων

Τάξεις Α' & Β' Δημοτικού

Στόχοι Κριτικού Αλφαριθμητισμού: Επαλήθευση πληροφοριών, αναγνώριση βασικού σκοπού συντάκτη, σύγκριση εικόνας-κειμένου. Απλός μετασχηματισμός κειμένων (αλλαγή τέλους ιστορίας, αλλαγή οπτικής γωνίας, μετατροπή αφήγησης σε εικονογραφημένο βιβλίο).

Εργαλεία & Στηρίγματα: [Book Creator](#), [Φωτόδεντρο](#), [Wordwall](#), ρουμπρίκες αυτοαξιολόγησης με φατσούλες, κάρτες εναλλακτικών τελών.

Τάξεις Γ' & Δ' Δημοτικού

Στόχοι Κριτικού Αλφαριθμητισμού: Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας κειμένου, αναγνώριση πρόθεσης/στάσης συγγραφέα, διάκριση γεγονότος vs γνώμης. Μετασχηματισμός κειμένων (αλλαγή αποδέκτη/ύφους, μετατροπή αφήγησης σε διάλογο, αφίστα ή επιστολή).

Εργαλεία & Στηρίγματα: [Coggle](#), [Storyjumper](#), [LearningApps](#), πίνακες γεγονότος/γνώμης, κλείδες 5W1H από το [ΥΠΑΝ Κύπρου](#).

Τάξεις Ε' & ΣΤ' Δημοτικού

Στόχοι Κριτικού Αλφαριθμητισμού: Κριτική ανάλυση πολυτροπικών κειμένων (διαφημίσεις, ειδήσεις, ινφογραφήματα), εντοπισμός στερεοτύπων/ιδεολογιών, αξιοπιστία πηγών. Μετασχηματισμός κειμένων (άρθρο σε ινφογράφημα, συνέντευξη σε podcast/blog).

Εργαλεία & Στηρίγματα: [Padlet](#), [e-me](#), [Canva](#), [Ψηφιακό Σχολείο](#), ρουμπρίκες ετεροαξιολόγησης, κλείδες κριτικής ανάλυσης διαφημίσεων.

Συγκεντρωτικός Πίνακας Αναλυτικού Προγράμματος

Σχολική Τάξη	Άξονας 1: Περιστάσεις Επικοινωνίας	Άξονας 2: Κειμενικά Είδη & Δομή	Άξονας 3: Κριτική Ανάλυση
Α' - Β' Δημοτικού	Οικείες περιστάσεις, αναγνώριση πομπού/δέκτη, εναλλαγή ρόλων. Στηρίγματα: Book Creator , Photodentro	Αφηγήσεις, περιγραφές, οδηγίες, ποιήματα. Χρονική αλληλουχία, τίτλος. Στηρίγματα: Wordwall , κάρτες αλληλουχίας	Επαλήθευση πληροφοριών, σκοπός συντάκτη. Αλλαγή τέλους ιστορίας. Στηρίγματα: ρουμπρίκες με φατσούλες, κάρτες εναλλακτικών τελών
Γ' - Δ' Δημοτικού	Σχολική/τοπική ζωή, προσαρμογή επίσημου/ανεπίσημου ύφους. Στηρίγματα: Coggle , πίνακες περίστασης	Διευρυμένες αφηγήσεις, επιστολές. Δομή παραγράφου (θεματική πρόταση). Στηρίγματα: Storyjumper , Story Maps	Αποτελεσματικότητα κειμένου, γεγονός vs γνώμη. Αλλαγή ύφους/αποδέκτη. Στηρίγματα: Πύλη Γλώσσας , κλείδες 5W1H
Ε' - ΣΤ' Δημοτικού	Δημόσιες & ψηφιακές περιστάσεις, δημοσιογραφικός/επιχειρηματολογικός λόγος. Στηρίγματα: Padlet , e-me	Επιχειρηματολογία, blogs, ινφογραφήματα. Δομή θέσης-τεκμηρίων, layout. Στηρίγματα: Canva , Ψηφιακό Σχολείο	Κριτική ανάλυση πολυτροπικών κειμένων, στερεότυπα, αξιοπιστία πηγών. Στηρίγματα: ρουμπρίκες ετεροαξιολόγησης